

Nápisy na kraslicích často prozrazovaly milostné city

Přestože teprve začal předvelikonoční půst, mají už mnohé valašské malářečky kraslic napilno. Některé totiž musí do Velikonoc nazdobit i několik stovek až tisíc vajíček. A jakými motivy dekorují kraslice nejčastěji? Nejoblíbenější byly vždy ty milostné. Prostřednictvím zdobených vajíček, jimiž dívky obdarovávaly své milé při pomlázce, se totiž často prozrazovaly milostné city.

Milenecký vztah se nejlépe vyjadřoval kresbami milostných motivů (srdce, figury zamilovaného páru a jiné) a

zejména erotickými texty. Vyhlášené valašské „malířky“ jich měly zásoby a zákaznice si z nich mohly vybírat.

Verše bývaly často adresné, ať už ve vztahu k osobě dárce: „To vajíčko malované od Anežky darované“ (Růžďka / Bystřička, přelom 19. a 20. stol.), či obdarovaného: „Dáreček malučký, tobě Janíčku milučký“ (Vsetínsko).

Někdy láskyplnými, jindy humorně laděnými vzkazy se daly vyjevit různé city spojené s láskou. Převažovaly ty pozitivní: „Koho ráda mám, tom vajíčko dám“ (Valašsko, 1. pol. 20. stol.).

Některé nápisy působily až vyzývavě: „Kohoutek na plotě, kukačka v hloží, přijdi k nám synečku, dokud sem v loži“ (Rožnov, 1982). Texty vyjadřovaly i konkrétní představu o milenci: „Nepůjdu já za takého, co nemá domka dřevěného“ (Valašská Polanka, 1970).

Pomocí nápisů na vajíčkách se sdělovalo i odmítnutí nechtěného nápadníka: „Ať kdejaký ořepa, k nám chodíček nešlapá“ (Rožnov, 1982).

V některých textech zaznívala výčitka či nespokojenost s milým: „Kdybys nebyl hala bala, aj bych ti víc vajec dala, ale že si tuti, muti, dám ti jedno po mé chuti“ (Lužná). Četné verše poukazovaly na falešnou

lásku: „Ty jsi z Lešné zahradník, ale velký falešník“ (Lešná u Val. Meziříčí).

Jiné zase vyjadřovaly zklamání z ní: „Hoch ten je volný jako pták děvče pomiluje a nechá tak“ (Valašsko, 1. pol. 20. stol.). Nejen milostných textů je na valašských velikonočních vejcích obrovské množství. Mnohé z nich si můžete prohlédnout od 7. 3. do 23. 4. na vsetínském zámku na výstavě Krása kraslic, kde budou k vidění kraslice historické i současné z Valašska i z dalších koutů ČR.

**Milada Fohlerová, etnograf
Muzea regionu Valašsko Vsetín
Obr.: batikované vajíčko,
Francova Lhota 1965**